

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par tematu "Komisijas paziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam — Ceļā uz ilgtspējīgu Eiropas vīna ražošanas nozari"

COM(2006) 319 galīgā redakcija

(2006/C 325/07)

Eiropas Komisija saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 262. pantu 2006. gada 22. jūnijā nolēma konsultēties ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju par augstāk minēto tematu.

Par Komitejas dokumenta sagatavošanu atbildīgā Lauksaimniecības, lauku attīstības un vides specializētā nodaļa atzinumu pieņēma 2006. gada 8. novembrī. Ziņotājs — KIENLE kgs.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 431. plenārajā sesijā, kas notika 2006. 13. un 14. decembrī (14. decembra sēdē), ar 107 balsīm par, 2 balsīm pret un 4 atturoties, pieņēma šo atzinumu.

1. Secinājumu un ieteikumu kopsavilkums.

1.1 Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas paziņojumu par Eiropas vīna tirgus organizācijas reformu. Komiteja ļoti atzinīgi vērtē faktu, ka Eiropas Komisija ierosina saglabāt īpašu vīna tirgus organizāciju, kuras ietvaros var īstenot "ievērojamu reformu".

1.2 Tā kā Eiropas vīni ir zaudējuši gan iekšējā tirgus, gan nozīmīgu eksporta tirgu daļu, ko iekarojuši trešo valstu, jo īpaši Jaunās pasaules vīni, ir jāveic izmaiņas tiesiskajā regulējumā, lai uzlabotu Eiropas vīnu konkurētspēju un atgūtu zaudētās tirgus daļas. Šajā sakarā attiecībā uz reformu un ārējās tirdzniecības noteikumiem Komisijai vairāk jāņem vērā fakts, ka Eiropas vīna ražošanas nozare ir vadošā pasaules tirgū.

1.3 EESK atgādina par 1999. gada 27.–28. janvāra atzinumu⁽¹⁾, kurā tā atzina par nepietiekamiem toreizējos Eiropas Komisijas reformu priekšlikumus. Daudzi minētajā atzinumā izteiktie ierosinājumi, it īpaši attiecībā uz konkurētspēju, intervences pasākumiem, reģionālo atšķirību ievērošanu un informēšanu, joprojām ir aktuāli.

1.4 EESK uzsver, ka vīns un vīnkopība ir būtiska un neatņemama Eiropas kultūras un dzīvesveida sastāvdaļa. Daudzos Eiropas vīnkopības reģionos vīnkopība veido šo reģionu sabiedrisko un ekonomisko vidi. Komiteja tādēļ uzsver, ka, īstenojot reformu, jāapsver tās ietekme ne tikai uz ekonomisku, bet arī uz nodarbinātību, sociālo struktūru, vidi (jo īpaši saistībā ar vīnogulāju izciršanas programmām), kā arī patērētāju aizsardzību un veselību.

1.5 EESK apzinās, ka vīnkopība ir iztikas pamats pusotram miljonam pārsvarā mazu ģimenes uzņēmumu Eiropas Savienībā un (kaut arī tikai sezonāli) tajā ir nodarbināti vairāk nekā 2,5 miljoni darba ņēmēju. Tādēļ Komiteja uzskata, ka reformas

gaitā priekšroka jādod pasākumiem, kas pozitīvi ietekmē vīnkopju ienākumus un nodarbinātības iespējas Eiropas vīnkopības nozarē.

1.6 EESK atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas priekšlikumu par finansējuma piešķiršanu visām vīnu ražojošām dalībvalstīm, jo šāda pieeja būtiski veicina subsidiaritātes principa piemērošanu un reģionālo atšķirību ievērošanu. EESK savos priekšlikumos attiecībā uz atbalsta instrumentu sadali tādos, ko finansē no Eiropas Kopienas budžeta, un tādos, ko finansē no valstīm piešķirtā budžeta, ievēro iepriekš minētos principus un neatbalsta pasākumus vīna tirgus politikas renacionalizācijai.

1.7 EESK cer, ka Eiropas Komisija izvirzīs konkrētus priekšlikumus attiecībā uz patērētāju informēšanas un noieta veicināšanas pasākumiem iekšējā un eksporta tirgū.

2. Komisijas apsvērumi un priekšlikumi.

Reformas mērķi

2.1 Komisija izvirzījusi šādus reformas mērķus: konkurētspējas uzlabošana, Eiropas vīnu reputācijas nostiprināšana, tirgus daļas atgūšana un jaunu tirgus daļu iekarošana, pēc iespējas vienkāršāki noteikumi, vīnkopības reģionu sabiedriskās un politiskās lomas ievērošana.

2.1.1 Komisija minējusi vēl vienu mērķi, proti, tirgū jāpanāk līdzsvars, un tādēļ tā iesaka īstenot noteiktus pasākumus, piemēram, vispārēju vīnogulāju izciršanu.

Pašreizējā vīna tirgus kopīgā organizācija

2.2 Komisijas ziņojumā analizēta pašreizējā situācija tirgū, raksturotas vīna tirgus kopīgās organizācijas pašreizējās problēmas un pēc tam ierosināti attiecīgi pasākumi.

⁽¹⁾ OVC 101, 12.04.1999., 60.–64. lpp..

Četras iespējas

2.3 Komisija apsvērusi četras iespējas, kā reformēt kopīgo ES vīna tirgus organizāciju:

- *status quo* saglabāšanu ar dažiem pielāgojumiem,
- reformu pēc KLP reformas modeļa,
- ierobežojumu atcelšanu vīna tirgū,
- ievērojama vīna tirgus kopīgās organizācijas reforma.

2.3.1 Pamatojoties uz pašas veikto analīzi, Komiteja secina, ka no četrām iespējām visvairāk priekšrocību ir ievērojamai reformai un ka būtu nepieciešams saglabāt īpašu vīna tirgus organizāciju.

Ievērojama vīna tirgus kopīgās organizācijas reforma

2.4 Komisija piedāvā divas iespējas, proti, reformu īstenot vienā vai divos posmos. A variants paredz, ka stādīšanas noteikumus atceļ tūlīt (vai līdz 2010. gada 1. augustam) bez pārejas noteikumiem. B variants paredz, ka pirms stādīšanas noteikumu atcelšanas notiek vispārēja vīnogulāju izciršana, tādējādi veicot strukturālus pielāgojumus.

Tirgus pārvaldības pasākumu atcelšana un uz nākotni vērstu pasākumu ieviešana

2.5 Eiropas Komisija ierosina nekavējoties atcelt šādus pasākumus:

- atbalstu blakusproduktu destilēšanai,
- dzeramā vīna destilēšanu un krīzes destilēšanu,
- atbalstu privātai uzglabāšanai,
- atbalstu nenorūgušu vīnogu vīna bagātināšanai un vīnogu sulas gatavošanai.

Finansējuma sadale pa dalībvalstīm

2.6 Komisija ierosina sadalīt finansējumu katrai vīnu ražojošai dalībvalstij, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem. No piedāvātajām iespējām attiecīgā dalībvalsts varētu izvēlēties tās situācijai vispiemērotākos pasākumus, kuriem jāpiešķir finansējums.

Lauku attīstība

2.7 Eiropas Komisija ierosina minētos pārstrukturēšanas un pārveidošanas pasākumus veikt lauku attīstības ietvaros, un finanšu līdzekļi tadēļ būtu jānovirza no īpašā vīna budžeta uz II pīlāru.

Kvalitātes politika un ģeogrāfiskās norādes

2.8 Komisija ierosina ievērojami pārskatīt pašreizējos kvalitāti reglamentējošos noteikumus, lai uzlabotu ES kvalitātes politikas atbilstību starptautiskajiem noteikumiem, jo īpaši TRIPs

līgumam (Līgumam par ar tirdzniecību saistīto intelektuālā īpašuma tiesībām).

Vīna darīšanas paņēmieni

2.9 Komisija ierosina liberalizēt vīna darīšanas paņēmienus saskaņā ar Starptautiskās vīnkopības un vīna organizācijas (OIV) standartiem.

Bagātināšana

2.10 Komisijas ierosina aizliegt bagātināšanu ar saharozi, vienlaikus atceļot atbalstu nenorūguša vīnogu vīna koncentrāta izmantošanai, kā arī būtiski ierobežojot bagātināšanas diapazonu vīna ražošanas apgabalos Eiropas ziemeļos.

Marķēšana

2.11 Komisija ierosina vienkāršot marķēšanas noteikumus un ieviest vienotu tiesisko regulējumu, ko varētu piemērot visām vīna un tā paveidu kategorijām.

Informēšana un noieta veicināšana

2.12 Komisija iecerējusi veltīt daudz lielāku uzmanību noieta veicināšanas un informēšanas politikai. Ir jāizmanto visas iespējas, ko piedāvā spēkā esošie Kopienas tiesību akti.

Vides aizsardzība

2.13 Komisija grib arī nodrošināt, lai vīna nozares reforma mazinātu vīnkopības un vīna darīšanas ietekmi uz vidi.

PTO

2.14 Komisija uzsver, ka ir svarīgi panākt jaunās vīna tirgus kopīgās organizācijas atbilstību PTO noteikumiem. Komisija tadēļ uzskata, ka jāpārtrauc pašreizējie intervences pasākumi un jāļauj Eiropas Savienībā vinificēt importētus nenorūgušus vīnogu vīnus un jaukt Kopienas vīnus ar trešo valstu vīniem.

3. Vispārējās piezīmes.

Reformas mērķi

3.1 EESK var kopumā atbalstīt Eiropas Komisijas izvirzītos mērķus. Komiteja tomēr uzskata, ka ir nepieciešami daži grozījumi.

3.1.1 EESK atgādina, ka iepriekš pieņemtā atzinumā tā citu mērķu starpā ir izvirzījusi arī šādus:

- nozares ilgtermiņa konkurētspējas palielināšana,
- intervences pasākumu, kas rada mākslīgas iespējas ražas pārpalikumu noietam, atcelšana,
- reģionālo atšķirību ievērošana,
- informēšana par saprātīga vīna patēriņa priekšrocībām.

3.1.2 EESK uzskata, ka ir rūpīgi jāpārbauda, vai globalizētā vīna tirgū, kā arī atceļot efektīvu ārējo aizsardzību, vispār var panākt vispārēju tirgus līdzsvaru.

3.1.3 Tādēļ īpaša uzmanība ir jāpievērš Eiropas vīna ražotāju konkurētspējas palielināšanai. Jāstiprina Eiropas ekonomika, jāatbalsta kvalitātes uzlabošanas centieni un vairāk jāorientējas uz tirgus tendencēm un patērētāju vēlmēm.

3.1.4 Komiteja uzskata, ka ir nepieciešams konkretizēt ekonomiskos mērķus un tiem pievienot sociālos un ar nodarbinātības politiku saistītos mērķus. Tas jā dara galvenokārt tāpēc, lai uzlabotu vīnkopības uzņēmumu finansiālo situāciju. Īpaša uzmanība jāvelta jauno vīnkopju profesionālās attīstības iespējām. Jāņem vērā pilnas slodzes darbinieku un sezonas darbinieku nodarbināšanas iespējas un jāuzlabo priekšnoteikumi, lai varētu maksāt atbilstīgu atalgojumu.

3.1.5 Komiteja kritiski vērtē Ministru padomes kompetenču (piemēram, tiesību atļaut jaunu vīna darīšanas paņēmieni izmantošanu) nodošanu Komisijai, jo tā, slēdzot divpusējus nolīgumus, ir nepietiekami aizstāvējusi Eiropas vīna ražotāju intereses.

3.1.6 EESK uzskata, ka pašreizējo finanšu līdzekļu apjoms ir jāpalielina, ņemot vērā divu jaunu vīna ražotājvalstu pievienošanu ES.

Pašreizējās vīna tirgus kopīgās organizācijas ex post analīze

3.2 Tā kā tirgus dalībnieki un neatkarīgas organizācijas nepiekrīt Komisijas analīzei un neatbalsta pēc analīzes veikšanas paredzētos pasākumus, EESK uzskata, ka tie kopumā ir jāpārskata.

3.2.1 Komiteja uzskata, ka ir jāuzlabo un jāpaplašina tirgus novērošana, lai iegūtu jaunākos datus par vīna ražošanu, tirdzniecību un patēriņu, kuri kalpotu par pamatu vīna tirgus organizācijai. Līdz šim apkopotie dati ir svarīgi, bet nepietiekami. Nepieciešama ir arī aktuāla informācija par ražošanas struktūru, noieta iespēju un patērētāju uzvedības izmaiņām.

3.2.2 Jāpārbauda Komisijas apgalvojums, ka palielinās struktūrpārpalikumi. Komiteja norāda, ka krājumu pieaugums ir izskaidrojams arī ar kvalitatīvo vīnu ražošanas pieaugumu.

Četras iespējas

3.3 EESK uzskata, ka minētās četras iespējas ir rūpīgi jāpārbauda, tomēr pēc sākotnējās analīzes tā piekrīt Komisijas izvēlei. Taču plāns, kā tiks veikta "ievērojama reforma", ir jāprecizē.

3.3.1 Komiteja ļoti atzinīgi vērtē faktu, ka Eiropas Komisija ierosina saglabāt īpašu vīna tirgus organizāciju. Organizējot vīna tirgu, ir jāievēro visi tirgus organizācijas aspekti no ražošanas līdz patēriņam, jo īpaši patērētāju aizsardzības, veselības aizsardzības un patērētāju informēšanas pasākumi.

Ievērojama reforma

3.4 EESK uzskata, ka jaunajai vīna tirgus organizācijai jāsāk darboties 2008. gadā. Taču Komiteja uzskata, ka ir nepieciešams pakāpenisks pārejas periods, lai uzņēmumi nepieciešamības gadījumā varētu pakāpeniski pielāgoties jaunajiem pamatnosacījumiem.

3.4.1 EESK pilnībā noraida priekšlikumu, ka vairāk nekā trešdaļa paredzēto līdzekļu ir jāatvēl vīnogulāju izciršanas programmai, līdz ar to šie līdzekļi nav pieejami tirgus pasākumiem vai konkurētspējas palielināšanai. Komiteja piekrīt, ka izciršana ir nozīmīgs tirgus organizācijas instruments (skatīt teksta turpinājumā), un tam būtu jābūt brīvprātīgam pasākumam, kas vīnkopības reģioniem tiek piedāvāts Kopienas vispārējo noteikumu sistēmā.

3.4.2 Komiteja neatbalsta vispārēju stādīšanas noteikumu liberalizēšanu, jo tā apdraud vīna tirgus reformas ekonomisko, sociālo, ar vides politiku un ainavas saglabāšanu saistīto mērķu īstenošanu. Mēs nevaram atbalstīt pasākumus, kas veicina vīnkopības uzņēmumu pārvietošanos no vietām, kur ir augsta vīnkopības kultūra, uz vietām, kur vīnkopība ir saistīta ar mazākām izmaksām. Ja Eiropas regulējošā darbība vīnkopības nozarē un jaunas stādīšanas aizliegums tiks atcelts, tad jāizveido pilnvarošanas kārtība, lai vīnkopības reģioni varētu arī turpmāk piemērot vai veidot savus audzēšanas noteikumus saskaņā ar Eiropas vīna tirgus organizācijas mērķiem.

3.4.3 Komiteja kritiski vērtē faktu, ka Komisijas vārdiem "tirgus daļas atgūšana" neseko nekādi pasākumi ievērojamas reformas īstenošanai. Nav paredzēti instrumenti un pasākumi, lai pozitīvi vērtējamus mērķus varētu īstenot.

Tirgus instrumentu atcelšana un progresīvu pasākumu ieviešana

3.5 EESK atgādina, ka tā jau aicinājusi atcelt intervences pasākumus kā mākslīgi radītas noieta iespējas un ka tā atbalsta priekšlikumus minētā mērķa īstenošanai.

3.5.1 Komiteja iesaka — vīnogulāju izciršanai jābūt vienam no brīvprātīgiem pasākumiem, ko vīnkopības reģioni, īstenojot strukturālu programmu ar sociāliem elementiem, var piedāvāt uzņēmumiem, kas grib pilnībā vai daļēji pārtraukt ražošanu.

3.5.2 Komiteja neatbalsta tūlītēju intervences pasākumu apturēšanu. Tādēļ Komiteja iesaka pārejas periodā no 2008. līdz 2010. gadam

— destilāciju dzeramā degvīna ražošanai (šobrīd 29. pants), kā arī

— atbalstu privātai uzglabāšanai (šobrīd 24.ff pants)

veikt no valstīm piešķirtā finansējuma.

3.5.3 Komiteja uzskata, ka prasību par blakusproduktu destilāciju nedrīkst atcelt, jo tā nepieciešama, lai nodrošinātu vīna produktu kvalitāti un nepieļautu ļaunprātīgu izmantošanu.

3.5.4 Komiteja uzskata, ka no valstij piešķirtā finansējuma jāparedz līdzekļi, lai veiktu krīzes situācijas novēršanas pasākumus, par ko ražotāji ir līdzatbildīgi.

3.5.5 Komiteja uzskata, ka ir jāievieš jauni progresīvi instrumenti, lai sasniegtu izvirzītos mērķus. Te jāmin:

— visaptveroša tirgus novērošana,

— informēšanas programma, lai iekšējā tirgū informētu patērētājus par saprātīga vīna patēriņa priekšrocībām,

— eksporta veicināšanas programmas izveide,

— trešo valstu patērētāju informēšanas programma,

— sadarbībā arī ar trešajām valstīm īstenojamas pētniecības programmas.

3.5.6 Komiteja uzsver, ka tirgus organizācijas instrumentiem jāsniedz labums galvenokārt tiem, kas vēlas turpināt vīnkopības attīstību Eiropā, un ka nav jāatbalsta tie, kas dažādu iemeslu dēļ vēlas pārtraukt nodarbošanos ar vīnkopību.

Finansējuma piešķiršana dalībvalstīm

3.6 EESK atzinīgi vērtē minēto priekšlikumu, jo tas atbilst tās aicinājumam ņemt vērā reģionālās atšķirības un veicināt konsekvantas subsidiaritātes ieviešanu vīna ražošanas nozarē. Tomēr jāsiglabā saskaņota un atbilstoša Kopienas sistēma, lai izvairītos no renacionalizācijas un saglabātu Eiropas vīna ražošanas nozares raksturīgās iezīmes.

3.6.1 Komitejas atzinumā (CES 68/99) jau tika pausts viedoklis, ka izvēlei, kādus reformu programmā paredzētos pasākumus īstenot vīnkopības reģionos, jābūt valstu kompetencē. Minētajā procesā būtiska nozīme varētu būt ražotāju organizācijām, nozares apvienībām un attiecīga profila iestādēm.

3.6.2 EESK arī atgādina, ka tā aicināja izstrādāt īpašu programmu, lai veicinātu vīnogu audzēšanu mazāk attīstītos vīnkopības reģionos, piemēram, stāvās vietās un nogāzēs. Šī

programma būtu jāparedz arī ārkārtēju klimatisko apstākļu skar-
tiem reģioniem.

3.6.3 EESK atbalsta dažādu pasākumu īstenošanu, kuriem, pēc Komitejas domām, ir jābūt tālejošākiem nekā Komisijas minētie piemēri. Komiteja norāda uz atzinumu (CES 68/99), kurā tā aicināja būtiski paplašināt programmas vīna darīšanas un tirdzniecības veicināšanai.

3.6.4 Turklāt Komiteja uzskata, ka no valstij piešķirtajiem finanšu līdzekļiem jāfinansē saskaņoti un integrēti pasākumi, lai panāktu vislielāko iespējamo efektu. Šādus pasākumus tādēļ jāiekļauj visaptverošos ražošanas ķēžu plānos, kas aptver posmus, sākot ar vīnogu audzēšanu, pārstrādi un beidzot ar produkta realizāciju. Jāfinansē arī pasākumi, kas ļauj ražotājiem būt līdzatbildīgiem par potenciāla izmantošanu un alternatīvu noieta tirgu atklāšanu. Komiteja uzskata, ka galvenā atbildība par minēto plānu pārvaldību jāuzņemas ražotāju organizācijām.

3.6.5 Finansējuma piešķiršana dalībvalstīm būtu jāveic atbilstoši vīnogulāju platību koeficientam, kā to praktizē pārstruktūras reformas gadījumā. Pārejas periodā likvidēto tirgus mehānismu vietā jāparedz pietiekami finanšu līdzekļi, lai uzņēmumi, kas minētos mehānismus līdz šim izmantojuši, varētu pakāpeniski pielāgoties jaunajiem pamatnosacījumiem.

3.6.6 Valstīm piešķirtā finansējuma instrumenti ir jānosaka ES vīna tirgus organizācijā. Dalībvalstīm piešķirtā budžeta ietvaros (vīnogulāju platību koeficients) ir jāizdara izvēle, lai palielinātu vīnkopības konkurētspēju. Par programmām ir jāziņo Briselei. Dalībvalstis ir atbildīgas par programmu pareizu izpildi.

3.6.7 Komiteja ierosina šādu no Eiropas Kopienas budžeta un valstīm piešķirtā budžeta finansēto veicināšanas instrumentu sadali:

3.6.7.1 Kopienas pasākumi:

— Eiropas tirgus novērošana,

— patērētāju informēšanas programmas Eiropas līmenī un eksporta tirgos,

— eksporta programma trešām valstīm,

— pētniecības programmas.

3.6.7.2 Valstīm piešķirtais finansējums:

— atbalsts nenorūguša vīnogu vīna izmantošanai bagātināšanas procesā,

— destilācija, ko paredz 29. pants (2008.–2010. gads),

— atbalsts blakusproduktu destilācijai (2008.–2010. gads),

- galīga un pagaidu vīnogulāju izciršana,
- platībatkarīgais atbalsts,
- negatavu vīnogu ražas novākšana,
- atbalsts vīnogu sulas ražošanai,
- vīnogulāju platību pārstrukturēšana, pārveidošana un pārcelšana uz citu vietu,
- pasākumi novākšanas un tirdzniecības struktūru uzlabošanai (piemēram, integrēts uzņēmumu un uzņēmumu apvienību tīkls),
- patērētāju informēšanas programmas,
- kvalitātes uzlabošanas pasākumi,
- programma mazāk attīstītiem reģioniem, piemēram, stāvām vietām un nogāzēm, un ārkārtēju klimatisko apstākļu skarītiem reģioniem,
- krīzes pārvaldība (krīzes situāciju novēršana un risināšana, apdrošināšanas fondi).

Lauku attīstība

3.7 Komiteja daudzās atzinumos uzsvērusi, ka II pīlāram ir svarīga nozīme turpmākajā lauku attīstībā, un tas attiecas arī uz Eiropas vīna ražošanas reģioniem.

3.7.1 Ņemot vērā minēto pamatnostādni, Komiteja uzskata — lai atrisinātu vīna nozares īpašās problēmas, vīna tirgus reformas paredzētie pasākumi ir jāfinansē no vīna budžeta. Tādēļ budžetu nedrīkst samazināt un nav pieļaujama līdzekļu novirzīšana citiem mērķiem.

Kvalitātes politika un ģeogrāfiskās norādes

3.8 Tā kā minētajiem Komisijas priekšlikumiem ir ļoti tālejoša nozīme un tie ir izstrādāti ar mērķi likvidēt pašreizējo vīna kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, EESK aicina Eiropas Komisiju izstrādāt simulācijas modeļus, lai noteiktu, kā minētie priekšlikumi ietekmēs vīna tirgus reformas mērķu īstenošanu, proti, ne tikai konkurētspējas un kvalitātes uzlabošanu, bet arī patērētāju aizsardzību.

3.8.1 EESK uzskata — pirms apspriest izmaiņas pašreizējā Eiropas vīna kvalitātes nodrošināšanas sistēmā, jāīsteno spēkā esošie TRIPs līguma noteikumi, proti, jāizveido reģistrs izcelsmes apzīmējumu aizsardzībai.

Vīna darīšanas paņēmieni

3.9 EESK saskata, ka Komisijas priekšlikumā ir dažas pretrunas, kas jānovērš.

3.9.1 Komiteja uzskata, ka ir nepieciešama starptautiski atzīta vīna definīcija. Tādēļ ir jānosaka arī atzīti ražošanas paņēmieni.

3.9.2 Visu kaut kur pasaulē pieņemtu paņēmienu atļaušana ir pretrunā Starptautiskās vīnkopības un vīna organizācijas (OIV) standartu stingrākai piemērošanai.

3.9.3 Komiteja uzskata, ka vīna darīšanas paņēmienu pielāgošanai OIV standartiem ir jābūt vienam no divpusējo vai starptautisko tirdzniecības līgumu stratēģiskajiem mērķiem.

3.9.4 Komiteja iebilst pret to, ka Eiropā paredzēts atļaut vīna darīšanu no importēta nenorūguša vīnogu vīna vai tā koncentrāta, kā arī trešo valstu produktu un Eiropas ražojumu jaukšanu.

Bagātināšana

3.10 EESK 1999. gada atzinumā aicināja ņemt vērā dažādos atrašanās vietas, klimata un laika apstākļu nosacījumus Eiropas Savienībā. Komiteja norāda, ka minētais jautājums ir jārisina ļoti piesardzīgi, un tas nedrīkst izraisīt šķelšanos Eiropas vīna ražošanas nozarē vai pat aizkavēt reformu īstenošanu.

3.10.1 EESK tādēļ analizē Komisijas priekšlikumus, ņemot vērā savus līdzšinējos atzinumus, Komisijas veikto analīzi, ierosināto vīna darīšanas paņēmienu liberalizāciju, vīna darīšanas paņēmienu atzīšanu divpusējos nolīgumos, kā arī reformas mērķus, it īpaši konkurētspējas palielināšanu un ražošanas izmaksu samazināšanu. Pēc visu Komisijas priekšlikuma par un pret izvērtēšanas Komiteja uzskata, ka pilnībā jāsaņem spēkā esošie noteikumi, kas reglamentē saharozes lietošanu un atbalstu nenorūguša vīnogu vīna koncentrāta izmantošanai.

Marķēšana

3.11 EESK uzskata, ka priekšlikumi marķēšanas jomā ir ļoti sarežģīti, un aicina Eiropas Komisiju precīzi paredzēt ierosināto izmaiņu sekas.

3.11.1 EESK tādēļ norāda, ka marķēšanas noteikumi pēc gadiem ilgas apspriešanas nesen tika mainīti. Komiteja aicina Eiropas Komisiju norādīt, kuri ir tie jaunie faktori, kas netika ņemti vērā nesen pabeigtajā apspriešanās.

3.11.2 Komiteja atzinīgi vērtē marķēšanas noteikumu vienkāršošanu, ja tā palīdz labāk informēt patērētājus. Šādas izmaiņas tomēr nedrīkst palielināt konkurences traucējumu vai patērētāju maldināšanas briesmas, kā arī izraisīt daudzus juridiskus strīdus. Ņemot vērā minētos apsvērumus, Eiropas Komisijas priekšlikums jāpārbauda attiecībā uz to, cik pamatota ir fakultatīva šķirnes un ražas novākšanas laika norāde uz vienkāršiem galda vīniem, kuriem tiek izvirzītas zemākas prasības nekā noteiktā reģionā ražotam galda vīnam un kvalitatīvam vīnam.

3.11.3 Komiteja apzinās, ka paplašinātā Eiropas Savienībā pieaug valodu daudzveidība un tā var radīt šķēršļus tirdzniecībai, kā tas pašreiz notiek, sniedzot informāciju par izmantotajiem sulfītiem. Tāpēc jārada iespējas lietot visiem saprotamus simbolus, uz marķējuma norādot obligāto informāciju, piemēram, vīna sastāvdaļas.

Informēšana un noieta veicināšana

3.12 EESK atzinumā CES 68/99 jau tika norādīts, ka svarīga vīna tirgus organizācijas daļa ir informēšana par priekšrocībām, ko veselībai rada saprātīgs vīna patēriņš, un par briesmām, ko var radīt pārmērīga vīna lietošana.

3.12.1 Tā kā Komisijas priekšlikumi ir ļoti nekonkrēti, EESK aicina Eiropas Komisiju ierosināt konkrētus patērētāju informēšanas, kā arī noieta veicināšanas pasākumus iekšējā un eksporta tirgū, kuri būtu tālejošāki par pašlaik spēkā esošo nepietiekamo regulējumu un būtu piemēroti tirgus daļas atgūšanai vai paplašināšanai.

3.12.2 Turklāt īpaša uzmanība ir jāpievērš vispārējai informēšanai par saprātīga vīna patēriņa priekšrocībām, kas ir veselīga uztura un mūsdienīga dzīvesveida sastāvdaļa.

3.12.3 Vairākus gadus vērojamā ārējās tirdzniecības bilances pasliktināšanās ir jāaptur, un tā ir būtiski jāuzlabo ar eksporta veicināšanas programmu palīdzību.

Briselē, 2006. gada 14. decembrī

Vides aizsardzība

3.13 EESK atzinumā CES 68/99 jau tika izteikts aicinājums pievērst lielāku uzmanību vides aspektam.

3.13.1 Vīnkopības reģioni parasti ir vienreizējas kultūrainavas, kas vīnkopjiem jāapsaimnieko videi draudzīgā veidā. Vīnkopība ir neatņemama veselu reģionu kultūras sastāvdaļa, un to ekonomiskā, sabiedriskā un kultūras dzīve ir atkarīga no šīs nozares.

3.13.2 Tādēļ, veicot reformu, pilnībā jāņem vērā tādi faktori kā vide, sociālā struktūra, infrastruktūra, ekonomika un dzīves kvalitāte.

PTO

3.14 Jau EESK atzinumā CES 68/99 netika atbalstīta iespēja jaukt no trešām valstīm importētos un ES ražotos vīnus, vai ražot vīnus Eiropas Savienībā no trešo valstu produktiem, jo tas var kaitēt Eiropas vīna ražotājiem un apdraudēt patērētājus. Komiteja pauda nožēlu, ka Komisija neizvirza priekšlikumus, kā palielināt konkurētspēju starptautiskajā tirdzniecībā, jo īpaši eksporta tirgos. Ņemot vērā faktu, ka vīna tirgu paredzēts reformēt, Komiteja vēlreiz norāda, ka nekas šajā ziņā nav mainījies.

3.14.1 Ņemot vērā iepriekš veikto analīzi, EESK aicina Komisiju, reformējot vīna tirgus organizāciju un it īpaši ārējās tirdzniecības noteikumus, vairāk ievērot faktu, ka Eiropas vīna ražošanas nozare ir vadošā pasaules tirgū.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētājs
Dimitris DIMITRIADIS